

1. Referentie

Referentie	Jacobs, K., Struyven, K. & Dochy, F. (2009). Een profiel van de Vlaamse student bij de start van de lerarenopleiding: motieven, studieaanpak en instructievoorkeuren. <i>Nederlands tijdschrift voor Hoger Onderwijs</i> , 1, 3-17.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	
Publicatievorm	tijdschriftartikel

2. Abstract

In deze studie worden de instroomkenmerken van studenten in de lerarenopleiding onder de loep genomen. Meer specifiek staan vijf variabelen centraal: leerconcepties, studiemotieven en leeroriëntaties, studieaanpak en instructievoorkeuren. Een vragenlijstonderzoek werd uitgevoerd bij 1804 studenten in de Vlaamse lerarenopleiding Bachelor Leraar Lager Onderwijs (pabo in Nederland). Resultaten tonen aan dat de eerstejaarsstudenten in de lerarenopleiding een intrinsiek gemotiveerde groep zijn, met altruïstische motieven zoals het helpen van anderen. Eerder dan oppervlakkig, benaderen zij leren en studeren diepgaand en strategisch. Desondanks hebben zij een voorkeur voor een leerkracht die kennis overdraagt en leidt, in plaats van voor een leerkracht die begrip wil stimuleren en begeleidt. De studie toont aan dat de studieaanpak sterk afhankelijk is van de onderliggende motieven, concepties en leeroriëntaties van studenten.

3. Trefwoorden

Thema('s)	onderwijs
Trefwoord(en)	Hoger onderwijs, studenten

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	
Onderzoeker(s)	K. Jacobs Instituut voor onderwijs- en informatiewetenschappen Universiteit Antwerpen Gratiekapelstraat 10 2000 Antwerpen Tel.: 032654628 E-mail: Karen.Jacobs@ua.ac.be K. Struyven & F. Dochy Centrum voor Opleidingsdidactiek KULeuven Dekenstraat 2 3000 Leuven tel.: 32 (0) 16 32 57 41 fax: 32 (0) 16 32 57 36 E-mail: cod@ped.kuleuven.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	1. Wat zijn de studentkarakteristieken van studenten die beginnen aan de Vlaamse lerarenopleiding lager onderwijs? 2. hoe zijn de verschillende studentkarakteristieken onderling gerelateerd? Of specifiek, in welke mate worden verschillen in studietoepak en instructievoorkeuren verklaard door verschillen in motieven, leerconcepties en leeroriëntaties?
Hypothesen	

6. Methode

Onderzoeks-methode	schriftelijke vragenlijst
Onderzochte groep	1805 toekomstige leerkrachten in hun eerste jaar aan de lerarenopleiding in het academijaar 2003-2004. De groep bestond uit 80% vrouwelijke en 20% mannelijke studenten.
Bereik	Vlaanderen

7. Resultaten

de karakteristieken van toekomstige leerkrachten aan het begin van hun opleiding	Studenten kiezen voornamelijk voor de lerarenopleiding lager onderwijs omdat zij denken dat de opleiding interessant zal zijn en hen zal voorbereiden op een toekomstige carrière als leerkracht. Andere belangrijke redenen zijn het goed kunnen combineren van een baan met een gezin en de gedachte dat de opleiding goed onderwezen wordt. Redenen zoals inzicht verwerven in de gedoede onderwerpen en het goed staan van het diploma op het cv scoren middelmatig positief. De vrije tijd en de vakanties horende bij het leerkrachtenberoep scoren eerder middelmatig negatief. Studenten kiezen niet voor de lerarenopleiding vanwege de gemakkelijheid van deze opleiding of omdat ze hetzelfde willen doen als hun vrienden. Het volgen van de lerarenopleiding lager onderwijs omdat men verplicht of gedwongen wordt, ten slotte, scoort het laagst en is slechts in beperkte mate een drijfveer. De meeste eerstejaarsstudenten uit de lerarenopleiding lager onderwijs zien leren als het verwerven van kennis en informatie om deze vervolgens te gebruiken en toe te passen. Het begrijpen van de leerstof, het goed onthouden van zaken en zich ontwikkelen als persoon worden ook gezien als goede omschrijvingen van het begrip leren. Studenten herkennen zich daarentegen minder goed in leren als het gebruiken van levenservaringen of leren als dingen op een andere, meer betekenisvolle manier zien. Dit geldt eveneens voor de omschrijving van leren als doen wat je moet doen en leren als het verbinden met andere mensen, hoewel toch nog steeds hoge scores. De gemiddelde scores op de items voor leeroriëntaties verschillen sterk van elkaar. De studenten verwachten dat ze vaardigheden en kennis ontwikkelen die zij kunnen gebruiken in hun beroep, dat ze zich als persoon ontwikkelen en hun horizon verruimen en dat zij andere mensen helpen en op die manier een verschil maken. Verder is ook de verwachting bij de studenten dat de opleiding hen zelfstandiger maakt en hen meer zelfvertrouwen geeft. Ook het krijgen van een goede baan scoort hoog.. Studenten zijn geneigd te geloven dat hun opleiding in het hoger onderwijs een actiever sociaal leven met zich mee zal brengen of – in mindere mate – dat het hen helpt om verschillende onderwerpen meer diepgaand te bestuderen. Hetzelfde geldt voor het volgen van de studierichting om zich te bewijzen aan anderen. De bevroagde studenten zijn niet aan deze opleiding begonnen omdat zij dit beschouwen als een logisch iets of zonder te weten waarom zij hiervoor kiezen. Wat de resultaten voor de studietoepak betreft, blijkt dat studenten significant vaker een strategische aanpak van leren hanteren dan een diepgaande aanpak of een oppervlakkige aanpak. De instructievoorkeuren, ten slotte, gaan uit naar een docent als de overdrager van informatie. De voorkeur voor een dergelijke docent is groter dan voor de docent die het begrijpen van de leerstof door de studenten tracht te ondersteunen en te bevorderen.
--	--

De onderlinge relatie tussen de studenten-karakteristieken	De resultaten geven aan dat een groot deel van de verschillen tussen studenten in studieaanpak en instructievoorkeuren wordt verklaard voor verschillen in studiemotieven, leerconcepties en leeroriëntaties. Er wordt gevonden dat een diepgaande studieaanpak of strategische studieaanpak negatief samenhangt met een voorkeur voor een informatieoverdragende docent en positief gerelateerd is aan een voorkeur voor een docent die begrijpen door de studenten aanmoedigt en ondersteunt. Een tegengestelde relatie wordt gevonden voor de relatie tussen een oppervlakkige studieaanpak en de voorkeuren van studenten; de oppervlakkige aanpak hangt samen met een grotere voorkeur voor het overdragen van kennis en een geringere voorkeur voor het ondersteunen van begrijpen.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek